

Συμμετέχοντες

Σχολείο: 151^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών

Τάξη: Στ'

Αριθμός μαθητών: 21

Αριθμός παλιννοστούντων / αλλοδαπών μαθητών: 10

Χώρες προέλευσης των παλιννοστούντων / αλλοδαπών μαθητών: Αλβανία, Βουλγαρία, Αίγυπτος

Προφίλ της τάξης: Η πλειοψηφία των μαθητών/μαθητριών της τάξης κατέχει σε πολύ καλό επίπεδο την ελληνική γλώσσα, πλην ενός μαθητή από τη Συρία που γράφτηκε στο σχολείο μας -πρώτη φορά σε ελληνικό σχολείο- το προηγούμενο σχολικό έτος. Παρόλ' αυτά έχει σημειώσει σημαντικότερη πρόοδο στην επικοινωνία στο σχολικό περιβάλλον - κυρίως στον προφορικό λόγο. Η συνεργασία αποτελεί βασικό εργαλείο για τη συγκεκριμένη ομάδα σε γενικές γραμμές, ενώ δεν έχουν προκύψει θέματα διακρίσεων μεταξύ μαθητών/μαθητριών διαφορετικών εθνοτήτων.

Όνομα εκπαιδευτικού: Ανδρεάκου Μαρία

Μουσείο: Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Αθηνών

Συλλογή ή εκθέματα που έγιναν αντικείμενα διαπραγμάτευσης: έκθεση «Δημήτρης Αληθινός- Αναδρομική».

Διαπολιτισμική δυναμική που διακρίνεται στα συγκεκριμένα αντικείμενα: Στη συγκεκριμένη έκθεση περιλαμβάνονται εκθέματα που αφορούν στην κοινωνική και πολιτική ιστορία, στην ιστορία της τέχνης και των πολιτισμών, στη γεωγραφία, στις θρησκείες και στις τελετουργίες, καθώς και στα προσωπικά ταξίδια του καλλιτέχνη σε όλο σχεδόν τον κόσμο. Ενυπάρχουν ο διαπολιτισμικός και διαθρησκευτικός προσανατολισμός.

Ονόματα εκπροσώπων του μουσείου: Κλεάνθη-Χριστίνα Βαλκανά, Μαρίνα Τσέκου, Μαρία Μιχαηλίδου (εικαστικός με ειδικευση στα οπτικοακουστικά μέσα).

Στόχοι

- Να εξοικειωθούν οι μαθητές/μαθήτριες με το χώρο του μουσείου και να ανακαλύψουν ότι σε ένα μουσείο μπορεί να συμβεί κάτι περισσότερο από την απλή παρατήρηση εκθεμάτων.
- Να μπορούν να δίνουν διαφορετικές ερμηνείες για τα μουσειακά εκθέματα ανάλογα με το μαθησιακό, προσωπικό και πολιτισμικό υπόβαθρό τους.
- Να ενεργοποιηθούν η φαντασία και η δημιουργικότητά τους μέσα από την επαφή τους με το χώρο και τα αντικείμενα του μουσείου, και να παραχθούν ιδέες και προϊόντα.
- Να γνωρίσουν διαφορετικούς πολιτισμούς και θρησκείες και να ανακαλύψουν κοινά αλλά και διαφορετικά χαρακτηριστικά με το δικό τους πολιτισμό και τη δική τους θρησκεία.
- Να κατανοήσουν ότι πρέπει να υπάρχει σεβασμός προς τα ήθη, τα έθιμα, τις τελετουργίες και τις συνήθειες άλλων λαών-πολιτισμών.
- Να καλλιεργήσουν γνωστικές και κιναισθητικές δεξιότητες μέσα από τις αντίστοιχες δραστηριότητες που προέκυψαν τόσο στο σχολικό περιβάλλον όσο και στο χώρο του μουσείου.
- Να μπορούν να προβληματιστούν, να συζητήσουν και να προτείνουν ιδέες για διάφορα θέματα που αφορούν στη διαπολιτισμικότητα.

Σύνδεση με Πρόγραμμα Σπουδών

Γλώσσα: Περιγραφή αντικειμένου, παραγωγή γραπτού λόγου, επιχειρηματολογία, παρουσίαση φύλλων εργασίας στην ομάδα, απάντηση σε ερωτήσεις κρίσεως.

Γεωγραφία: Εντοπισμός και μελέτη διαφορετικών θρησκειών, τελετουργιών, θρησκευτικών συμβόλων, έργων τέχνης και σημαντικών μνημείων ανά τον κόσμο, χρήση παγκόσμιου χάρτη και βιβλίου Γεωγραφίας.

Αισθητική Αγωγή: Ζωγραφική, χαρτοκοπτική, κολάζ, δημιουργία θεματικών χαρτών, κατακρύψεις στον προαύλειο χώρο του σχολείου.

Ευέλικτη Ζώνη: Οι δράσεις και οι δραστηριότητες του προγράμματος πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης.

Δράσεις

Η ένταξη του σχολείου μας στην υποδράση 9.5 «Εκπαιδευτικές επισκέψεις μαθητών» του προγράμματος «Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μαθητών» έγινε μετά από αποχώρηση άλλου σχολείου. Αυτό είχε ως συνέπεια να μην παρακολουθήσουν οι εκπαιδευτικοί την ημερίδα ενημέρωσης που έγινε στις 19/1/2013 στο ξενοδοχείο Τιτάνια των Αθηνών με τίτλο «Σχολικές επισκέψεις σε μουσεία στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης».

Πριν την επίσκεψη

- Γνωριμία με το μουσείο επίσκεψης: Τηλεφωνικές επαφές με εκπρόσωπο του Μουσείου και συνάντηση για το σχεδιασμό και την οργάνωση των δράσεων.
- Ενημέρωση για το είδος και το περιεχόμενο του μουσείου επίσκεψης στην τάξη, καθώς και παρουσίαση μερικών στοιχείων από τη βιογραφία του Δημήτρη Αληθινού και το έργο του.
- Γνωριμία με τη σύγχρονη τέχνη – Αναζήτηση πληροφοριών για τα διάφορα είδη μοντέρνας τέχνης από τους μαθητές, απόπειρα εικαστικής προσέγγισης των διαφόρων ειδών από τους μαθητές.
- Διαλογική συζήτηση για τους διάφορους πολιτισμούς και τις διάφορες θρησκείες παγκοσμίως, αναζήτηση, εντοπισμός χωρών στον παγκόσμιο χάρτη, κατάθεση απόψεων μαθητών για τη σημασία του κάθε πολιτισμού και πώς αυτός μπορεί να διασωθεί στο πέρασμα των χρόνων.
- Εργασίες σε ομάδες και παρουσίαση ιδεών στην τάξη: 1) κοινά και διαφορές ορθόδοξου και καθολικού χριστιανισμού, 2) σαμανισμός και 3) εικόνες από τελετουργίες δύο διαφορετικών θρησκειών (κοινά και διαφορετικά χαρακτηριστικά).
- Διαλογική συζήτηση για την πολυθρησκευτικότητα στον ίδιο μας τον τόπο, στην πόλη μας, στη γειτονιά μας.
- Προβληματισμός και συζήτηση περί της συνύπαρξης διαφόρων πολιτισμών στην ίδια χώρα.

Κατά την επίσκεψη

- Επίσκεψη στο Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (19/04/2013) - Συνάντηση και γνωριμία με τις μουσειοπαιδαγωγούς.

- Εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ταξιδεύω και κατακρύβω» με αφορμή την έκθεση του Δημήτρη Αληθινοπούλου:

α) Λίγα λόγια για τον καλλιτέχνη και τις δημιουργίες-δράσεις του από τις μουσειοπαιδαγωγούς.

β) Παρουσίαση και επεξήγηση του θεματικού παγκόσμιου χάρτη, φτιαγμένου από χώμα πάνω σε έναν τοίχο του μουσείου, ο οποίος απεικονίζει τα μέρη στα οποία ο καλλιτέχνης έδρασε κατακρύβοντας συμβολικά αντικείμενα (τα οποία μέρη σημειώνονται με αβγά, επίσης συμβολικό αντικείμενο).

Εικόνα 1: Χάρτης με τις «Κατακρύψεις» του Δημήτρη Αληθινοπούλου.

γ) Διαλογική συζήτηση με τα παιδιά σχετικά με τις δράσεις αυτές και συμπλήρωση ερωτηματολογίων.

δ) Προβολή βίντεο από μία κατάκρυψη του Δημήτρη Αληθινοπούλου.

ε) Δημιουργία βίντεο από τους μαθητές, οι οποίοι για λίγο πήραν τη θέση είτε του καλλιτέχνη είτε του δημοσιογράφου και κλήθηκαν να απαντήσουν σε ποιο μέρος του κόσμου θα έκρυβαν ως καλλιτέχνες κάποιο αντικείμενο, ποιο θα ήταν αυτό και πώς θα δικαιολογούσαν την επιλογή τους. Η βιντεοσκόπηση και το μοντάζ του βίντεο έγινε με την καθοδήγηση της κας Μαρίας Μιχαηλίδου (βλ. το βίντεο στο Εποπτικό υλικό).

στ) Προσχέδια μαθητών για τις κατακρύψεις – χρήση του σχήματος της σπείρας για σημείωση πάνω σε έναν παγκόσμιο χάρτη.

ζ) Ξενάγηση και παρατήρηση στα έργα του Δημήτρη Αληθινού.

Μετά την επίσκεψη

- Δημιουργία δύο θεματικών παγκόσμιων χαρτών από τους μαθητές ανά ομάδα, σχετικά με τις διάφορες θρησκείες και τα σύμβολά τους (1ος χάρτης) και σχετικά με σημαντικά έργα πολιτισμού σε διάφορες περιοχές της γης (2ος χάρτης) και παρουσίασή τους στην τάξη.
- Προβληματισμός και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μαθητών και μαθητριών για το πώς αντιλαμβάνονται τις συνεργασίες μεταξύ των πολιτισμών, καθώς και το ζήτημα της παγκοσμιοποίησης, και συζήτηση σχετικά με το ποιο μήνυμα προβάλλει ο καλλιτέχνης για τις διαφορετικές κουλτούρες και τους πολιτισμούς του πλανήτη.
- Κατακρύψεις δύο συμβολικών αντικειμένων στον προαύλειο χώρο του σχολείου από τους μαθητές και τις μαθήτριες. Η 1η ομάδα επέλεξε να κατακρύψει ένα ημερολόγιο, ενώ η 2η ένα παλιό βιβλίο.
- Αξιολόγηση του προγράμματος από τους μαθητές (διαλογική συζήτηση).

Εικόνα 2: Το ημερολόγιό μου!

Εικόνα 3: Κατακρύβω το ημερολόγιό μου.

Εικόνα 4: Το πρώτο μου βιβλίο!

Εικόνα 5: Κατακρύβω το πρώτο μου βιβλίο.

Η συγκεκριμένη δράση διήρκεσε συνολικά περίπου έναν μήνα, από τον Απρίλιο (λίγο πριν τις διακοπές του Πάσχα) έως τα τέλη του Μαΐου.

Χρησιμοποιήθηκαν βιβλία - σχολικά και εξωσχολικά, εικόνες από το διαδίκτυο, φύλλα εργασίας, χαρτόνια και χάρτες. Ως μέθοδος διδασκαλίας χρησιμοποιήθηκε η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και ο καταγισμός ιδεών, και καλλιεργήθηκε για άλλη μια φορά η ενσυναίσθηση και η ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

Αξιολόγηση

Η συνεργασία μας με το μουσείο καταρχάς υπήρξε άψογη, οι μουσειοπαιδαγωγοί ήταν ευγενέστατες και άρτια οργανωμένες. Κατά τη γνώμη μου, έγινε μια όμορφη

και εποικοδομητική δουλειά και οι μαθητές κέρδισαν αρκετά από αυτήν τη στοχευμένη δράση.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκάλεσε στα παιδιά η έννοια της κατάκρυψης ενός συμβολικού αντικειμένου και φυσικά ενθουσιάστηκαν ακόμα περισσότερο όταν κλήθηκαν τα ίδια να αποφασίσουν σε δύο ομάδες τι, γιατί και πού θα ήθελαν να κατακρύψουν. Και στις δύο περιπτώσεις κατακρύψεων οι μαθητές κατά πλειοψηφία έδειξαν και τόνισαν ότι ήθελαν να διασώσουν την «παλιά» γνώση, αλλά και τα στοιχεία ενός πολιτισμού – ή και ενός «κράματος» πολιτισμών, το οποίο βεβαίως ενυπάρχει και στην ίδια την τάξη – έτσι, ώστε να μπορέσουν να μεταβιβάσουν στις επόμενες γενιές ή/και σε άλλους μεταγενέστερους πολιτισμούς! Κάποιοι μαθητές ανέφεραν ότι αυτό το αντικείμενο θα ήταν μάλλον ένας πολύ χρήσιμος οδηγός στο μέλλον, και άλλοι ότι ενδεχομένως να φυλά κάποια πολιτισμικά μυστικά. Και στις δύο περιπτώσεις τα παιδιά ευχαριστήθηκαν από τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα των δράσεων.

